

Gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok Koreával

Az Európai Parlament 2007. december 13-i állásfoglalása a Koreával meglévő kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokról (2007/2186(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az egyrészlől az Európai Közösség és tagállamai, másrészlől a Koreai Köztársaság között létrejött kereskedelmi és együttműködési keretmegállapodásra¹,
 - tekintettel „Az Európai Unió és Dél-Korea közötti esetleges szabadkereskedelmi megállapodás gazdasági hatásáról” szlól, a Copenhagen Economics és prof. J. F. Francois által készített tanulmányra,
 - tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett „Globális Európa: nemzetközi versenyképesség. Hozzájárulás az EU növekedési és munkahelyteremtési stratégiájához” című közleményre (COM(2006)0567),
 - tekintettel az EU és Kína közötti kereskedelmi kapcsolatok kilátásairól szlóló, 2005. október 13-i állásfoglalására², valamint az Európai Unió Indiával meglévő gazdasági és kereskedelmi kapcsolatairól szlóló, 2006. szeptember 28-i állásfoglalására³,
 - tekintettel a Gazdasági és Együttműködési Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalatokról szlóló iránymutatásaira és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (ILO) a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szlóló háromoldalú nyilatkozatára,
 - tekintettel az OECD 2007. évi foglalkoztatási statisztikájára,
 - tekintettel a 2007. október 4-én a Koreai Köztársaság (a továbbiakban: Korea) és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság (a továbbiakban: Észak-Korea) által elfogadott, a Dél- és Észak-Korea közötti kapcsolatok, a béke és a fellendülés előmozdításáról szlóló nyilatkozatra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményére (A6-0463/2007),
- A. mivel a Kereskedelmi Világszervezeten (WTO) keresztül létrehozott, szabályokon alapuló többoldalú kereskedelmi rendszer – a megfelelő szabályok kidolgozásával és e szabályok betartásának biztosításával – továbbra is a legmegfelelőbb keret a tisztességes és méltányos kereskedelem szabályozására és előmozdítására,

¹ HL L 90., 2001.3.30., 46.o.

² HL C 233. E, 2006.9.28., 103. o.

³ HL C 306. E, 2006.12.15., 400.o.

- B. mivel az EU-nak továbbra is elsőbbséget kell biztosítania a dohai fejlesztési menetrend (DFM) kiegyensúlyozott kimenetele elérésének, amely hozzásegítené a fejlődő országokat a nemzetközi kereskedelmi rendszerben való teljes körű részvételhez,
- C. mivel a kétoldalú és a régióközi kereskedelmi megállapodások ugyanakkor kiegészíthetik a WTO szabálykönyvét azáltal, hogy olyan kérdésekkel foglalkoznak, mint a szociális és környezetvédelmi normák, amelyekre vonatkozóan jelenleg nehéz többoldalú megállapodást találni,
- D. mivel a Koreával kötött megállapodások foglalkozhatnak befektetési és a szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó kérdésekkel is, de azt annak biztosításával kell tenniük, hogy a piac megnyitása nem veszélyezteti a közszolgáltatások és a kulturális sokszínűség védelmére vonatkozó európai és koreai szabályokat, illetve a fenntartható szociál-, gazdaság- és környezetvédelmi politikának az EU-ban és Koreában történő egyoldalú életbe léptetéséhez szükséges politikai teret,
- E. mivel Korea a világ egyik vezető gazdasága, amelynek egy főre jutó bevétele megfelel egy középmezőnybeli EU-s tagállaménak,
- F. mivel a szegénység továbbra is megoldatlan és egyre súlyosbodó probléma Koreában, amely az OECD-statisztika szerint azon három OECD-tagország közé tartozik, ahol egyrészt a legnagyobb, másrészt a legnagyobb mértékben mélyül a jövedelmek közötti eltérés; mivel Korea az OECD-tagországok között utolsó abban a tekintetben, hogy a 43 százalékos OECD-átlaghoz viszonyítva az adóbevétel kevesebb mint 5 százalékát költik szociális biztonságra,
- G. mivel Korea az EU Európán kívüli negyedik legnagyobb kereskedelmi partnere és 2006-ban az EU volt a legnagyobb külföldi befektető Koreában,
- H. mivel Korea szabadkereskedelmi megállapodásokat írt alá az Egyesült Államokkal és számos más, vezető kereskedelmi partnerrel, valamint jelenleg további megállapodásokról tárgyal,
- I. mivel a piacra jutást egyre növekvő mértékben veszélyeztetik a különféle típusú nem tarifális akadályok, beleértve a nemzetközi normák és szabványok elfogadásának hiányát, ami a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatokban részben az EU strukturális hiányának okozója,
- J. mivel tanulmányok bizonyítják, hogy egy, az EU és Korea között létrejött megállapodás lényeges gazdasági előnyökkel járna mindkét fél számára, de hogy – bármelyik megvizsgált forgatókönyv esetén – Korea részesülne az előnyök kétharmadából,

Általános kérdések

1. úgy véli, hogy az EU kereskedelmi prioritása továbbra is a DFM sikeres kimenetele, és aggasztónak találná, ha a Koreával vagy más partnerekkel folytatott kétoldalú tárgyalások eltérítenék e célkitűzés elérésétől;
2. úgy véli, hogy a nagyobb kereskedelmi partnerekkel vagy régiókkal folytatott kétoldalú tárgyalások hasznosan kiegészíthetik a többoldalú szabálykönyvet, feltéve,

ha azok olyan célratörő, kiváló minőségű megállapodásokat eredményeznek, amelyek jóval túlmennek a tarifacsökkentéseken;

3. úgy véli, hogy a koreai gazdaság mérete és gyors növekedése az országot alkalmas jelöltté teszi egy ilyen megállapodásra, ugyanakkor felhívja a figyelmet azokra a jelentős problémákra – beleértve az alapvető, nem tarifális akadályokat is –, amelyekkel foglalkozni kell majd egy kielégítő megállapodás elérése érdekében;
4. úgy véli, hogy egy olyan megállapodás, amely a tarifacsökkentésekre korlátozódik, csupán rövid távú előnyökkel járna, és ezért a nem tarifális akadályok felszámolását, valamint a szolgáltatási ágazat megnyitását követeli a Koreában;
5. úgy ítéli meg, hogy a Koreával kötendő szabadkereskedelmi megállapodásnak figyelemmel kellene lennie a négy, ún. szingapúri kérdésre (kereskedelem és befektetés, kereskedelmi és versenypolitika, közbeszerzési átláthatóság és a kereskedés megkönnyítése);
6. azt a következtetést vonja le, hogy a megállapodás kölcsönösen előnyös tartalma sokkal fontosabb egy gyors menetrendnél, és ennél fogva aggasztónak találná, ha a mesterséges határidők egy nem széleskörű, nem célratörő és nem megfelelően kiegyensúlyozott megállapodáshoz vezetnének;

Fenntartható fejlődés

7. úgy véli, hogy a környezetbarát termékek tarifáit gyorsabban és erőteljesebben kell csökkenteni, mint más áruk tarifáit; felszólítja a Bizottságot és a koreai tárgyaló feleket, hogy dolgozzák ki az ilyen termékekre vonatkozó egyértelmű fogalommeghatározásokat; nyomatékosan ajánlja, hogy egy ilyen fogalommeghatározásban kellőképpen vegyék figyelembe az áruk előállításának környezeti feltételeit;
8. sajnálja, hogy – tekintettel a tervezett tárgyalási menetrendre – egy korábbi szakaszban nem került sor fenntarthatósági hatásvizsgálat (FHV) elvégzésére; úgy ítéli meg, hogy rendkívül fontos az, hogy az FHV eredményeit jóval a megállapodás aláírása előtt nyilvánosságra hozzák, és elegendő idő álljon rendelkezésre a nyilvános konzultációra annak érdekében, hogy az FHV eredményei befolyásolhassák a tárgyalások kimenetelét; felkéri a Bizottságot, hogy konzultáljon a Tanáccsal, a Parlamenttel és a civil társadalommal az FHV-tanulmány bármilyen olyan megállapításáról, amely esetleg a követelmények enyhítésére utal, és ennek megfelelően folytasson tárgyalást a végleges szabadkereskedelmi megállapodásról;
9. úgy véli, hogy a Bizottságnak a piacra jutás növelésével kapcsolatos törekvéseit egy, a fenntartható fejlődésre irányuló, hasonlóan ambiciózus megközelítéssel kell ellensúlyozni; ezenkívül ragaszkodik ahhoz, hogy nem lehet kivételeket tenni azon szabály tekintetében, miszerint az európai belső piacra jutás feltétele a környezetvédelmi szabványok betartása;
10. üdvözli az erőteljesebb szociális és környezetvédelmi záradékoknak a nemrégiben kötött USA–Korea szabadkereskedelmi megállapodásba – az Egyesült Államok Kongresszusának nyomása miatt – történt felvételét;

11. úgy véli, hogy az EU tárgyaló feleinek ezt olyan alapnak kell tekinteniük, amely további előrehaladást tesz lehetővé, különösen az ILO alapvető normáinak megerősítése és végrehajtása, Koreának az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló, 2012 utáni rendszerben való részvétele, valamint a meglévő uniós környezetvédelmi szabványok és jogszabályok elismerése tekintetében;
12. felhív arra, hogy a Koreával megkötendő bármilyen kereskedelmi megállapodás tartalmazzon kötelező szociális és környezetvédelmi záradékokat;
13. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a Koreával folytatandó kétoldalú tárgyalások során támogassák és mozdítsák elő az OECD vállalati irányításra és a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó irányelveinek érvényesülését mind az Európában működő koreai vállalkozások, mind a Koreában letelepedett európai vállalkozások tekintetében;
14. úgy véli, hogy egy, a fenntartható fejlődésről szóló célratörő fejezet bármely megállapodás alapvető részét képezi, ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a végső cél az egyeztetett előírások végrehajtása; azon a véleményen van, hogy ehhez a fejezet szabványokra irányuló vitarendezési mechanizmusnak történő alávételére van szükség;
15. úgy véli, hogy a munkavállalói és munkáltatói szervezetek, valamint a nem kormányzati szervezetek képviselőiből álló Kereskedelmi és Fenntartható Fejlődés Fórum értékes szerepet játszhatna annak biztosításában, hogy a piac nagyobb mértékű megnyitását erősödő környezetvédelmi és szociális normák kísérik;
16. indítványozza egy olyan mechanizmus létrehozását, amely által az elismert uniós vagy koreai munkavállalói és munkáltatói szervezetek intézkedésre irányuló kérelmeket nyújthatnának be, amelyekkel meghatározott határidőn belül foglalkoznának, és amelyek folyamatos nyomon követési és felülvizsgálati rendelkezéseket eredményezhetnének a munkavállalók jogainak megsértéseivel szembeni nyomásgyakorlás fenntartása érdekében;

Ágazati kérdések

17. kéri, hogy a Koreával kötendő, az áruk és szolgáltatások kereskedelmét lefedő szabadkereskedelmi megállapodás képezze a kétoldalú tárgyalások lényeges részét a gazdasági és technikai együttműködés és a szellemi tulajdon jog területén, támogassa az energiahatékonyság területén a klímaváltozás elleni együttműködést és foglalja magába az energiapolitika egyéb külső aspektusait, az atomenergiát és a megújuló energiaforrásokat, valamint a Galileo programot is.
18. úgy véli, hogy Koreának a nemzetközi normáktól és címkézési követelményektől való eltérése óriási nem tarifális akadályokat eredményez, amelyek különösen a gépjármű-, gyógyszer-, kozmetikai és elektronikai iparban okoznak problémákat; felhívja a koreai kormányt, hogy adjon kielégítő magyarázatot az ilyen eltérésekre, vagy ellenkező esetben a szabadkereskedelmi megállapodással kapcsolatos tárgyalások során vállaljon kötelezettséget azok felszámolására;
19. támogatja a Bizottság arra irányuló célkitűzését, hogy a gyógyszerkészítmények és orvostechikai eszközök uniós exportőreinek segítséget nyújtson a koreai egészségügyi rendszer nagyobb mértékű átláthatóságának biztosítása révén,

ragaszkodik azonban ahhoz, hogy a fejlődő országokban a gyógyszerekhez való hozzáférés elősegítése érdekében a megállapodás nem hozhat létre jogi és gyakorlati akadályokat a TRIPS-egyezményről és a közegészségügyről szóló, 2001. november 14-én a WTO Miniszteri konferencia által Dohában elfogadott nyilatkozat (4) és (5) bekezdésében meghatározott rugalmasságokat alkalmazó koreai társaságok esetében;

20. hangsúlyozza, hogy a Korea és az EU közötti megállapodásba be kell építeni egy kölcsönös elismerési megállapodást (MRA) azon kereskedelmi akadályok további felszámolása érdekében, amelyeket a Korea által feleslegesen duplán elvégzett eljárások idéznek elő, amelyek akadályt jelentenek a különböző iparágakban működő, a termékeiket Koreában értékesíteni szándékozó uniós vállalkozások számára;
21. sajnálja, hogy a nemzetközi normák Korea általi betartásának hiánya az állatok szükségtelen, kettős vizsgálatoknak történő alávételéhez vezet; úgy véli, hogy a megállapodásnak annak biztosítására kell törekednie, hogy az állatkísérletek tudományosan megerősített, az egyik fél által jóváhagyott alternatíváiról feltételezhető legyen, hogy a másik fél számára is elfogadhatóak;
22. aggasztja, hogy az EU és Korea közötti szabadkereskedelmi megállapodás súlyos mértékű kedvezőtlen hatást gyakorolhat az európai gépjárműiparra; ezért arra kéri a Bizottságot, hogy mérlegeljen egy olyan stratégiát, amely biztosítékokkal együtt fokozatosan szünteti meg az uniós behozatali vámtarifákat; javasolja, hogy ezt a fokozatos megszüntetést össze kell kapcsolni a koreai oldalon meglévő, jelentősebb nem tarifális akadályok felszámolásával;
23. a gépjárműipar tekintetében megállapítja, hogy Korea aláírta és ratifikálta az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (UNECE) a kerekes járművekre, valamint a kerekes járművekre felszerelhető és/vagy azokon használható berendezésekre és felszerelésekre vonatkozó globális műszaki előírások kidolgozásáról szóló megállapodását, és ily módon kötelezettséget vállalt a szabványos előírások végrehajtására; felszólítja a Bizottságot, hogy ragaszkodjon azok gyors végrehajtásához; ugyanakkor felhívja a Bizottságot, hogy ragaszkodjon ahhoz, hogy az UNECE előírásait teljesítő gépjárműveket ellenőrzés vagy típusengedély nélkül lehessen Koreába importálni; ellenzi azon rendelkezéseket, amelyek mentesítik a koreai járműveket a szennyezés elleni kibocsátási normák teljesítése alól;
24. úgy ítéli meg, hogy tekintettel az EU korábbi, problémáktól terhes tapasztalataira a koreai hajóépítés területén, erre az ágazatra különös figyelmet kell fordítani a tárgyalások során;
25. úgy véli, hogy a tárgyalások során a Bizottságnak mind a koreai, mind az európai agrárágazat aggályait is figyelembe kell vennie, különösen ami a szabadkereskedelmi megállapodás által az érintett érzékeny termékekre gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatásokat illeti;
26. a tárgyalások tekintetében elsőbbségi kérdésnek tekinti azt a tarifamaximumot és azokat a túlzott címkézési követelményeket, amelyekkel a pároltszeszesital-ipar szembesül; azonnali intézkedések megtételére szólít fel a zöldség- és gyümölcsstermelést befolyásoló nem tarifális akadályok, valamint a gyümölcskonzervekre alkalmazott rendkívül magas vámtarifák leküzdése érdekében; rendkívül fontosnak tartja, hogy a földrajzi árujelzők tekintetében kielégítő eredményt

érjenek el;

27. aggasztják azok a nehézségek, amelyekkel a külföldi cégek a koreai szolgáltatási piacra – beleértve a banki, biztosítási és jogi tanácsadási szolgáltatásokat – való bejutás tekintetében szembesülnek;
28. nagy fontosságot tulajdonít a szellemi tulajdonjogok hatékony érvényesítésének, többek között a hamisításra és kalózkodásra vonatkozó megfelelő pénzbírságok bevezetésén keresztül; úgy véli, hogy a meglévő WTO-szabályok összefüggésében be kell építeni a gyors és hatékony vitarendezés különleges mechanizmusait, hogy ezeket és más tisztességtelen kereskedelmi versenymagatartásokat megfelelően lehessen kezelni; kijelenti, hogy a Koreával a szellemi tulajdonjogok oltalmáról jelenleg folytatott tárgyalás nem áthatja alá az olyan jogos politikai célokat, mint például a gyógyszerekhez való hozzájárás a TRIPS-egyezményben foglalt kötelezettségek meghaladása révén, sőt inkább ösztönöznie kell a TRIPS rugalmasságának alkalmazását;
29. sürgeti Koreát, hogy az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló, 1961-es nemzetközi egyezményvel (Római Egyezmény), a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) előadásokról és hangfelvételekről szóló 1996. évi szerződésével (WPPT) és a 2006. december 12-i, a bérleti jogról szóló 2006/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹ összhangban vezesse be a hangfelvétel-előállítók számára a nyilvános előadáshoz való jogokat;
30. felhívja Koreát, hogy teljes mértékben teljesítse a WIPO Internet-szerződéseit (az 1996-os WIPO szerzői jogi szerződés és a WPPT), beleértve a következőket: teljes jogi támogatás a szerzői jogok tulajdonosai által alkalmazott technológiai védelmi intézkedésekhez, ideértve a kijátszás elleni tilalmat; a hangfelvétel-előállítók számára kizárólagos jogok biztosítása az Interneten történő terjesztés valamennyi formája tekintetében; hatékony értesítési és eltávolítási eljárás létrehozása; az ideiglenes másolatok védelmének elismerése és a digitális területen a magánmásolásra vonatkozó kivételek korlátozása;
31. sürgeti Koreát, hogy a következők révén fokozza az internetes kalózkodás elleni küzdelmet: a kalózkodás elleni küzdelemben a hálózatszolgáltatók együttműködésére vonatkozó ösztönzők növelése; a Szerzői Jogi Védelmi Központ ösztönzése, hogy következetesen lépjen fel a külföldi jogosultak műveivel kapcsolatos szerzői jogi kalózkodás ellen; az illegális internetes oldalakkal, szerverekkel, tárolási és fájlmegosztó szolgáltatásokkal foglalkozó jogalanyok kivizsgálása és megbüntetése;
32. hangsúlyozza, hogy a Koreával kötött bármilyen szabadkereskedelmi megállapodásnak biztosítania kell a következőket:
 - a származási helyre vonatkozó közösségi szabályok javítása és egyszerűsítése,
 - a meglévő nemzetközi normák és standardok további harmonizációja újabb standardok bevezetése helyett,

¹ HL L 376., 2006.12.27., 28. o.

- szigorúbb közzétételi követelmények és a legjobb gyakorlatok támogatása a szabályozás során,
- a nemzeti támogatási mechanizmusok átláthatósága és a meglévő nem tarifális akadályok leépítése;

Észak-Korea és Keszong

33. üdvözli a Keszongi Ipari Komplexumnak a regionális békéhez és biztonságához való hozzájárulását; mindazonáltal úgy véli, hogy a Keszongi Ipari Komplexumból (Kaesong Industrial Complex; KIC) származó áruk felvétele egy szabadkereskedelmi megállapodásba komoly jogi és technikai problémákat vet fel;
34. azt ajánlja, hogy a Bizottság komolyan vizsgálja meg, hogy az Észak- és Dél-Korea közötti kereskedelmi kapcsolatokat milyen mértékben segíthetné az EU-val létrehozandó szabadkereskedelmi megállapodás;
35. hangsúlyozza, hogy bármely születendő megállapodásnak magában kellene foglalnia egy kötelezettségvállalást arra vonatkozóan, hogy nem csökkentik a munkaügyi normákat annak érdekében, hogy külföldi beruházásokat vonzzanak a felek területének bármely részére, beleértve az exportfeldolgozó övezeteket is;

Egyéb kérdések

36. úgy véli, hogy a többoldalú tárgyalások melletti elkötelezettségét kifejezendő, az Everything But Arms (EBA - Mindent csak fegyvert ne) rendszerének példáját követve, valamint az egyenértékű munkaügyi és környezetvédelmi normák teljes mértékű tiszteletben tartása mellett Koreának késznek kell lennie vámmentes és kvótamentes hozzáférést biztosítani a legkevésbé fejlett országok (LDC-k) részére;

A Parlament szerepe

37. úgy véli, hogy egy megállapodás jogszerűsége és nyilvánosság részéről való elfogadhatósága azt igényli, hogy a Parlamentet a tárgyalások valamennyi szakaszába szorosán bevonják, valamint hogy esélyt kapjon a tárgyalás szöveg elfogadhatóságára vonatkozó véleményének kifejezésére; elvárja a Bizottságtól és a Tanácstól, hogy törekedjen arra, hogy olyan formában nyújtsa be a megállapodást, amely az EK-Szerződés 300. cikk (3) bekezdésének második albekezdése értelmében megkövetelné a Parlament hozzájárulását;

o

o o

38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és a Koreai Köztársaság kormányának és parlamentjének.